

TULEVAISUUDEN TYÖKAVERIT

6400 OPPILASTA TYÖELÄMÄÄN
TUTUSTUMINEN ELI TET

OPAS YRITYKSILLE

JOHDANTO

Arvoisa lukija,

TYÖ elämään tutustumisjakso (TET-jakso) on useimmille oppilaille ensimmäinen kontakti työelämään. Ensimmäisen kokemuksen jostain muistaa yleensä pitkään, ja näin ollen on hienoa jos TET-jakso antaa hyvän kuvan työelämästä oppilaalle.

Hyvä valmistautuminen oppilaan vastaanottoon ja mahdollisten työtehtävien etukäteen suunnittelu on minusta paras tapa varmistaa että jaksosta tulee onnistunut kokemus molemmille osapuolille. Sama koskee luonnollisesti myös oppilasta. Yrityksissä kannattaa hyödyntää niitä kiinnostuksia ja taitoja joita oppilaalla on.

Osaaminen, josta yritykselle voisi olla hyötyä, voi olla tietokoneosaaminen, tai esim. yrityksen toiminnan valokuvaaminen digikameralla myöhempään markkinointikäyttöön. Ottakaa oppilaan osaaminen hyötykäyttöön!

Toivon kaikille onnistuneita TET-jaksoja.

Markus Jussila

Toimitusjohtaja, Rannikko-Pohjanmaan Yrittäjät

TULEVAISUUDEN TYÖKAVERIT

Yritysten aktiivisuus yhteistyössä oppilaitosten kanssa palvelee tulevaisuuden henkilöstön rekrytointia. Yrityksen maineella opiskelijoiden keskuudessa on merkitystä, koska kilpailu tulevaisuuden työntekijöistä kiristyy.

Samalla kun työelämään tutustuminen harjoittelujaksolla tai kesätöissä tarjoaa nuorelle mahdollisuuden omakohtaisiin työelämäkokemuksiin, on se yritykselle tilaisuus tutustua alalle tuleviin nuoriin ja tehdä yritystä ja alaa tunnetuksi nuorille. Hyöty on siis molemminpuolinen.

Perusopetuksen ja lukiolaisten työelämään tutustumis- eli TET-jaksot tukevat nuorten koulutus- ja uravalintoja. Työelämään tutustuminen kuuluu Opetushallituksen laatimiin peruskoulun ja lukion opetussuunnitelmien perusteisiin. Ne sitovat kaikkia peruskouluja ja lukioita.

TET HARJOITTELUN SISÄLTÖ

Koulujen tulee omassa opetussuunnitelmassaan kuvata, miten koulun oppilaiden työelämään tutustuminen järjestetään. Työelämään tutustutaan alaluokilta lähtien, mutta yleensä peruskoulun luokilla 7.-9. oppilaat käyvät ns. TET-jaksoilla saamassa omakohtaista kokemusta työpaikoilta. Myös lukion kurssien yhteydessä voidaan järjestää TET-jaksoja.

TET-jaksoille tehdään TET-sopimus, ja työnantaja kirjoittaa harjoittelusta todistuksen arviointineen. TET- jaksolla oppilas tutustuu yrityksen tai muun työyhteisön toimintaan ja saa omakohtaisen kosketuksen työelämään. Jakson pituus vaihtelee muutamasta päivästä kahteen viikkoon.

LISÄTIETOJA:

Taloudellinen tiedotustoimisto: Koulu-Yritys- yhteistyö: <http://www.tat.fi/Yritykset/Koulu-yritysyhteistyo>

Elinkeinoelämän keskusliitto: Yritys-Oppilaitos- yhteistyö: http://www.ek.fi/www/fi/koulutus/yritys_oppilaitos_yhteistyo/yritys_oppilaitos_yhteistyo.php

Suomen Yrittäjät: Työpaikalla oppiminen: <http://www.yrittajat.fi/tyonantajanabc/tyontekijanpalkkaaminen/tyossaoppiminen/>

Harjoittelijat kemianteolisuudessa – Opas yrityksille: http://teamliitto-fin.directo.fi/@Bin/669ade68fe062bdb4ec141e5836d6a53/1301568921/application/pdf/678221/harjoittelijaopas_netti.pdf

POHDITTAVAKSI: YRITYKSEN OMAT TAVOITTEET

Mitä me haluamme saavuttaa?

Millaisen vaikutelman haluamme antaa oppilaalle?

Millaisia kokemuksia haluamme antaa?

Miten TET- jakso hyödyttää meitä?

Kuinka esittelemme yritystä kiinnostavalla tavalla?

HYVÄKSIHAVAITU KÄYTÄNTÖ: HARJOITTELUOHJAAJA

- Kiinnostunut nuorista
- Tuntee yrityksen
- Sosiaalinen ja asialleen omistautuva
- Hyvä palautteenantaja
- Hyvä esikuva oppilaalle

ENSIMMÄINEN HARJOITTELUPIIVÄ:

- Sopikaa aika ja paikka, informoikaa asianosaisia ja suunnitelkaa ensimmäinen työtehtävä /mahdollinen työasu valmiiksi.
- Henkilökortti rinnassa tai kaulassa on tärkeä: ”Hei...Jussi Meikäläinen!”
- Kiertäkää yrityksen eri osastot. Yleiskuva yrityksestä on tärkeä.
- Osatehtävät antavat merkityksen kokonaisuudelle. Hyvä motivointikeino pieniinkin tehtäviin.
- Harjoittelijalle annettava aikataulu luo turvallisuutta.

Ja eikun eteenpäin:

- Kyselkää harjoittelijalta hänen odotuksistaan. Mitä sinä tiedät meistä? Mitä haluaisit oppia meidän kanssamme? Mistä kouluaineista pidät eniten? Mistä olet kiinnostunut?
- Kyselkää harjoittelijalta säännöllisin väliajoin harjoittelun siihenastisesta kulusta. Verratkaa tietojanne oppilaan alussa ilmaisemiin odotuksiin. Mitä sellaista tiedät nyt, mitä et tiennyt aikaisemmin?
- Pohtikaa omaa sisäistä arviointia harjoittelun kulusta: Lyhentää seuraavalla kerralla tarvittavaa valmistautumisaikaa. Lomake?
- Pohtikaa oppilaan harjoittelujakson arviointia. Mitä ominaisuuksia oppilas on harjoittelujaksollaan osoittanut?

Kuuma vihje: Tiedustelkaa oppilaalta hänen CV:tään. Siitä selviää paljon. Ja mikäli sitä ei vielä ole, sen merkitys selviää työnantajan sitä tiedustellessa.

HARJOITTELUN ARVIOINTIA

- Kytkekää arviointi koulun tavoitteisiin esimerkiksi itsensä johtamisen/ vastuunoton, muuttumiskyvykkyyden ja oppimisen sekä aloitekyvykkyyden suhteen.
- Harjoittelussa voi korostua tietyn valitun kompetenssin esimerkiksi vastuullisuuden arviointi.

ULKOKINEN OSUUS: MILTÄ HARJOITTELU NÄYTTÄÄ:

- Tulee ajoissa.
- Kysyy, jos ei tiedä.
- Huolellisuus tehtävien suorittamisessa
- Mahdollisuus suunnitella tehtävä / suunnitelma siitä, mitä harjoittelussa voisi yhden päivän aikana tehdä

SISÄINEN OSUUS: Ehkä enemmän oppilasta varten:

- Miltä tuntuu ottaa vastuuta?
- Kuvaa tilanne, jossa olet toiminut hyvin vastuullisesti?
- Miten voi toimia vastuun pakoilemiseksi? – Millaisia seurauksia siitä voi olla tällä työpaikalla?

OPPILAJEN MIELIPITEET:

Onko jotakin sellaista, mitä haluaisit kehittää TET-harjoittelussa?

”..ehkä hieman vähemmän inventointia”

”..aettä olisin ollut sociaalisempi, ja aloitekykyisempi”

”.. ei ole! Hyvä viikko”

”..varmasti”

Mitä selainta uskallat tehdä tänään, mitä vielä kuukausi sitten et uskaltanut?

”..uskallan puhua sellaiillekun ihmisille, joita en tunne”

”..uskallan tehdä enemmän sellaisia asioita, joista olen ollut epävarma”

”..uskallan olla oma-aloitteisempi”.

Hyvä TET ohjaaja

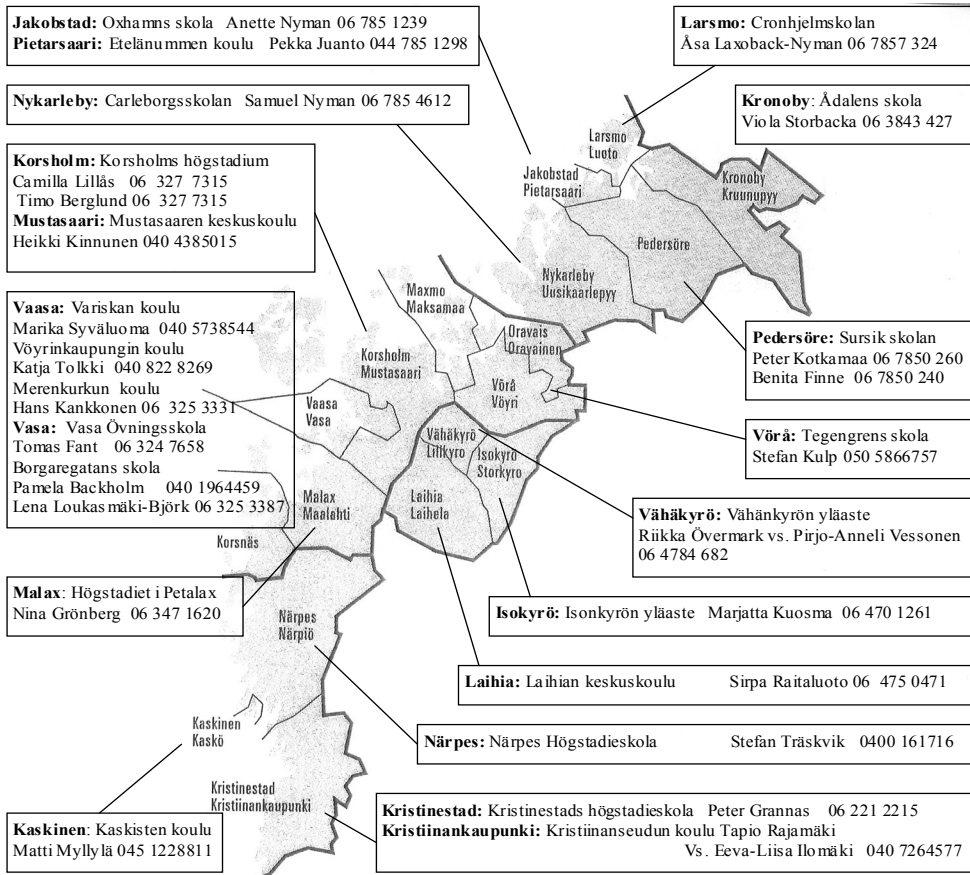
”..on sellainen, joka antaa selkeitä ohjeita, on positiivinen ja sosiaalinen”

”..on selkeä, kiltti, ei anna liian vaikeita töitä”

”..on kärsivällinen, mukava, vastuullinen”

”..näyttää tietä, jos on eksynyt”

POHJANMAAN OPINTO OHJAAJAT

Tämä opaskirja on tehty yhteistyössä yrittäjien, opinto-ohjaajien ja oppilaiden kanssa. Opaskirja on osa yrittäjyyskasvatushanketta Minä Osaan.

VAASAN AMMATTIKORKEAKOULU
VASA YRKESHÖGSKOLA
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Österbottens förbund
Pohjanmaan liitto

Europeiska unionen
Europeiska regionala utvecklingsfonden